

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی گیلان
مرکز آموزشی، درمانی و پژوهشی
۱۷ شهریور رشت

آیا بیماری "مننژیت" را می شناسید؟

تهیه و تنظیم: کارگروه آموزش سلامت بخش عفونی
تحت نظارت: سوپر وایزر آموزش سلامت

شهریور ۱۴۰۲

توصیه های خودمراقبتی

.....
.....
.....

شماره تماس بیمارستان:

۰۱۳-۳۳۳۶۹۳۹۱-۳۳۳۶۹۰۴۴-(۳۱۰)

آدرس صفحه "آموزش به بیمار" بیمارستان:

<https://17shahrivar.gums.ac.ir>

۱- برونر سودارت پرستاری داخلی و جراحی-مغز و اعصاب. ۲۰۲۲.
ترجمه دکتر زهرا مشتاق، دکتر هادی احمدی. تهران: انتشارات
جامعه نگر. ص: ۲۳۰-۲۳۴.

2- <https://uptodatefree.ir/topic.htm?path=meningitis-in-children-the-basics>

آیا از مراقبت بعد از ترخیص را اطلاع دارید؟

- از تماس با افراد بیمار اجتناب کنید.
- استراحت کافی داشته باشید.
- بهداشت دستها را بعد از تماس با فرد مبتلا رعایت نمایید.
- سطوحی که اغلب لمس می شوند را گند زدایی کنید.
- از نوشیدن و شنا کردن در آب آلوده خودداری کنید.
- می توانید از مسکن (استامینوفن) طبق دستور پزشک جهت کنترل تب و کاهش بدن درد استفاده کنید.
- حین عطسه و سرفه با دستمال دهان و بینی خود را بپوشانید واز به اشتراک گذاشتن نوشیدنی و وسایل شخصی و ظروف که ممکن است به بزاق یا ترشحات دیگر بدن فرد مبتلا آلوده باشند خودداری کنید.
- تحریکات محیطی (مانند نور و صدا) را به حد اقل برسانید زیرا کودکان به نور و صدا حساس می شوند.

در صورت بروز علائم زیر به مراکز درمانی مراجعه کنید:

- سردرد شدید
- استفراغ
- کاهش هوشیاری و خواب آلودگی پایدار
- تب و سفتی گردن
- حساسیت به نور
- حملات تشنج

والدین گرامی، مطالب زیر جهت افزایش آگاهی شما در مورد بیماری فرزندتان می باشد لطفاً به نکات زیر توجه فرمایید:

آیا می دانید بیماری "مننژیت" چیست؟

به التهاب مننژ (پرده ای که اطراف مغز و طناب نخاعی را پوشانده) مننژیت گفته میشود. میکروب ها می توانند از طریق خون از سایر قسمتها به بافت هایی که مغز و نخاع را احاطه کرده اند، منتقل شوند و باعث مننژیت شوند.

مننژیت میتواند توسط باکتریها، ویروسها، انگل و قارچها ایجاد شود. در هر سنی ممکن است بروز کند اما نوزادان و کودکان زیر ۵ سال، نوجوانان و جوانان ۱۶ تا ۲۵ سال و افراد مسن بالای ۵۵ سال بیشتر در معرض خطر هستند. مننژیت باکتریال (میکروبی) خطرناک ترین شکل مننژیت میباشد.

شایع ترین علامت "مننژیت" را میشناسید؟

علائم در کودکان بالای ۲ سال:

- تب و لرز، تهوع و هذیان
- سردرد و سفت شدن گردن
- حساسیت به نور (نور چشم را اذیت می کند)
- خواب الودگی و تغییر در سطح هوشیاری
- استفراغ

سردرد و سفت شدن گردن از علائم بیماری مننژیت می باشد

علائم در شیر خواران و کودکان (۳ ماه تا ۲ سال):

به صورت تب، استفراغ، بیقراری، حملات تشنجی، برآمدگی و سفتی ملاج که اغلب با گریه به شکل جیغ و خوب شیر نخوردن و گاهی با پیشرفت بیماری با خواب الودگی بروز می نماید.

آیا میدانید "مننژیت" چگونه تشخیص داده می شود؟

تهیه نمونه از مایع مغز-نخاعی (LP) (ال.پی): یک تست تشخیصی قطعی و بی خطر است که نمونه مایع نخاع جهت آنالیز و کشت (تعیین میکروب عامل ایجاد مننژیت) گرفته میشود. در طی این روش، پزشک یک سوزن نازک را در قسمت پایین کمر جایی که نخاع قرار ندارد و بین مهره ها وارد کرده و مقدار کمی مایع نخاعی را خارج می کند. (مایع نخاعی مایعی است که مغز و نخاع را احاطه کرده است). مایع مربوطه سریعاً جایگزین میشود و لذا خطری ایجاد نمی نماید.

آزمایش خون و اندازه گیری سطح گلبولهای سفید و قند خون

کشت خون و برخی موارد کشت بینی و حلق

انجام اسکن و MRI مغز: (طبق تشخیص پزشک و با توجه به سن و شرایط بیمار گاهی قبل از انجام گرفتن مایع نخاعی ضروری میباشد)

آیا از روش درمان "مننژیت" اطلاع دارید؟

- درمان با آنتی بیوتیک حداقل ۱۰ روز و با توجه به تشخیص میکروب عامل ایجاد بیماری
- مایع درمانی از طریق رگ جهت جلوگیری از بروز کم آبی بدن
- استفاده از داروهای ضد تشنج طبق دستور پزشک جهت کنترل حملات تشنج
- ایزوله کردن و جدا سازی بیمار از سایر افراد تا ۲ روز اول بعد از دریافت آنتی بیوتیک
- انجام تست شنوایی و بررسی شیر خواران از لحاظ بزرگی سر

آیا می دانید "مننژیت" چگونه منتقل می شود؟

- از طریق عطسه، سرفه و تماس نزدیک با ترشحات بینی و دهان و گوی افراد مبتلا منتقل می شود.

مننژیت قارچی و انگلی و غیر عفونی مسری نیستند.

آیا از تغذیه صحیح در "مننژیت" اطلاع دارید؟

- ابتدا مایعات صاف شده و سپس تغذیه با توجه به سن کودک را شروع نمایید.
- غذا را با حجم کم و در دفعات بیشتر میل کنید.
- استفاده از همه ی گروههای غذایی شامل پروتئین (مرغ، گوشت قرمز، تخم مرغ)، ویتامین (میوه و سبزی)، لبنیات (شیر، ماست) و مایعات (حدود ۲/۵ لیتر (حدود ۸ لیوان) روزانه و بهتر است از غذاهای چرب و همراه با افزودنی و کنسروی استفاده نکنید.

آیا میدانید وضعیت مناسب قرار گیری چگونه است؟

بیشتر کودکان بدون بالش آرامش بیشتری دارند ولی سر تخت را باید مختصری بالا ببرید و در موارد سفتی گردن کودک را به پهلو گذاشته و بالش هایی را در سرتاسر پشت و بین زانو قرار دهید.

آیا می دانید مننژیت در صورت عدم درمان چه عوارضی دارد؟

مشکلات بینایی، کاهش شنوایی، ناتوانی در یادگیری، آسیب به کلیه ها و تشنج از عوارض بیماری مننژیت در صورت عدم درمان می باشد.